

Paršat Chaje Sara

24. češvan 5769
22. listopad 2008
začátek šabatu: 15:53
konec šabatu: 17:03

Halachické časy
třilin 6:15 | východ slunce 7:27
konec šma 8:34 | 1. mincha 12:10
škia 16:10 | hvězdy 16:46

Šmílův DAF

Chaje Sara v číslech

5. paraša v Tóře (z 54),
5. paraše v knize Berešit (z 12),
4 paršiot, 3 otevřené, 1 zavřená,
skládá se z 105 vět, 1402 slov a 5314 písmen,
Sidra neobsahuje žádný příkaz

Alijot v kostce

Kohen: Sára umírá v KIRJAT ARBA (Chevron). Podle jedněch komentátorů se Sára bála, že Avraham obětuje (čti zabije) Jicchaka na hoře Moria, podle jiných se bála, že to nedokáže. Avraham kupuje pro Sáru hrobku. Sářin pohřeb.

Levi: Avraham se stává vlastníkem MACHPELY, jeskyně, které dnes říkáme hrobka praotců (jsou v ní pohřbeni Avraham a Sára, Jicchak a Rivka, Jaakov a Lea a také Adam a Chava). Bůh žehná Avrahamovi vším (hebr. BAKOL). I zde existují dva názory. Podle jednoho je pod tímto výrazem ukryt syn (gematria BAKOL a BEN je shodná), podle druhého měl Avraham a Sára i dceru, která se jmenovala BAKOL.

Šliši: Elizer, Avrahamův sluha, je pověřen úkolem najít pro Jicchaka vhodnou manželku.

Revii: Eliezer se setkává s Rivkou.

Chamiši: Rivčina rodina souhlasí se sňatkem.

Šiši: Avraham se žení s KETUROU, což je podle mnohých HAGAR a má s ní šest synů. Avraham umírá ve věku 175 let.

Švií: Jišmaelova genealogie.

Haftara (Královská 1 1:1-31): David umírá. Kdo bude jeho dědicem?

Židovská událost

Praha plná rabínů

Prezident Václav Klaus na Pražském hradě přijal rabíny, účastníky tří denní Konference evropských rabínů (CER), na kterou přijelo kolem tří stovek rabínů z Evropy, USA a Izraele.

Setkání duchovních s hlavou státu bylo spíše společenské, s Klausem se rabíni bavili mimo jiné například o ohrožení košer porážky evropskými regulemi na ochranu zvířat. Na setkání nechyběl ani vrchní pražský a zemský rabín Karol Sidon.

Zdroj informací: ou.org, kaluach.net, jta.org

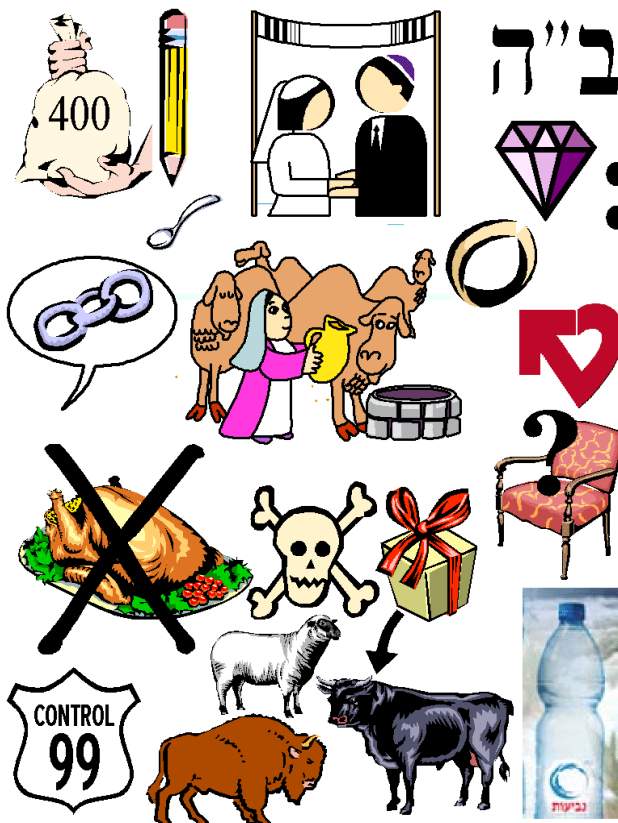
Zajímavosti z paraši

Avraham oplakal svou ženu, zakoupil jí hrob, zajistil Jicchakovi šiduch a sám se oženil s Keturou, se kterou následně zplodil šest synů. Není to od muže, který vystoupal na horu Moria a úspěšně podstoupil nejtěžší z Božích zkoušek málo? Nepopisuje nám Tóra příliš obyčejné události ze závěru praotcova života? V Tóře se píše, že se po AKEDĚ Avraham vrátil zpět, vrátil se dolů, o pozemským starostem a radostem. Ve skutečnosti je právě toto optimální židovský způsob vnímání svatosti, svatosti, která je ukrytá v každodenních úkonech, v každodenních MICVOT. Mimochodem, ještě jedna zajímavost: Pokud otec trvá na tom, aby se jeho syn oženil s konkrétní ženou, nemá syn povinnost svého otce poslechnout. Mešech Chochma uvádí, že se to učíme z faktu, že Avraham zavázal přísahou jen svého sluhu Eliezera, ale ne Jicchaka.

Věděli jste, že...

sami můžete vylepšovat obsah stránek
www.dopravy.cz/judaismus

Rozluštěte význam obrázků?

Rabbi Jonathan Sacks: Slib

Sidra Chaje Sara se soustřeďuje na dva příběhy, oba až zdlouhavě vypravované s mnohými detaily. V jednom Avraham kupuje pole s jeskyní, kde chce pohřbít Sáru, v druhém posílá sluhu, aby našel pro Jicchaka manželku. Proč se Tóra soustřeďuje na tyto dvě události? Jednoduše bychom mohli říct, že prostě proto, že se staly. Tak tomu ale nemůže být. Velmi bychom se mylili, kdybychom si mysleli, že má Tóra za cíl nám prostě převyprávět události, které se sebehly. Tóra není historickou knihou. Její jméno – Tóra – znamená „učení“, Tóra nás chce poučit. Vypráví nám historky, jen pokud v sobě mají něco, co je pro nás i dnes relevantní, něco, co bychom měli znát. Jaké je tedy poselství dvou příběhů této sidry? Dovolují si tvrdit, že nečekané.

Když Bůh s Avrahamem uzavřel smlouvu, slíbil mu dvě věci, což Tóra pětkrát opakuje a zdůrazňuje. Slíbil mu zemi. Znovu a znovu Bůh Avrahamovi říkal, že kenaánská země bude jednou jeho. (Kdo si chce ta místa přečíst, může zde: 1M 12:7, 13:14–17, 15:7, 15:18–21, 17:7–8.) Druhým slibem byly děti. I to Bůh pětkrát opakuje. (1M 12:2, 13:16, 15:5, 17:4–5, 22:17.)

V obou případech je Bůh velkorysý a štědrý. Zemi, v celé její délce a šířce bude Avraham a jeho děti vlastnit „navěky“. A potomků bude mít Avraham jako prachu země, hvězd na nebi a písku moře. Avraham se má stát praotcem ne jednoho, ale mnoha národů. Jaká je ovšem realita v okamžiku, kdy umírá Sára? Avraham nevlastní ani píd' země a má jednoho syna-následníka. (A syna Jišmaela, o němž ví, že není jeho pokračovatelem a dědicem smlouvy.)

Teprve nyní je význam obou příběhů sidry jasnější. Avraham zdlouhavě vyjednává s Chetejci, aby koupil jeskyni Machpelu, ve které by pohřbil Sáru. Bylo to nervózní až ponižující vyjednávání. Chetejci něco říkají, ale něco jiného tím myslí. „Jsi mezi námi Boží kníže, pohřbi svou mrtvou v nejlepší z našich hrobů,“ říkají nahlas, ale myslí tím: „Nic ti neprodáme. Maximálně můžeš použít nějaký z našich hrobů.“ Avraham ví, že je cizinec, který na půdu v zemi nemá nejmenší nárok. Přesto se nevzdává. Trvá na tom, že chce Sáru pohřbít do vlastního hrobu. „Dobrá, dám ti to pole,“ říká Efron Chetejský, ale o daru nemůže být řeč. Vyžaduje šílenou cenu čtyř set stříbrných šekelů.

Avraham neváhá a pole kupuje. Jedno malé pole s jeskyní. Pohřebiště. To je vše, co Avraham bude kdy za svého života v Zaslíbené zemi vlastnit.

Další kapitola, jedna z nejdelších v Mojžíšových knihách, vypráví o Avrahamově starosti s Jicchakovou ženitbou. Jicchakovi je třicet sedm a stále je svobodný mládenec. Avraham má syna, ale nemá žádné vnuky. Stejně jako Sářin hrob i snacha bude Avrahama stát mnoho peněz a úsilí. Když sluha dorazí k Avrahamovým příbuzným, nalezne hned vhodnou dívku – Rivku. Rodina se ovšem zdráhá pustit děvče z domu. Lavan, Rivčin bratr, natahuje jednání s výhledem na vytoužený zisk. Nakonec se dohodnou a Rivka odchází se sluhou do Izraele, Jicchak se žení a smlouva může pokračovat.

Z tohoto pohledu to nejsou banální historky. Sdělují významné poselství. Ano, Avraham bude mít zemi a nespočetně dětí, ale sliby se nevyplní ani okamžitě a ani snadno. Nevyplní se bez lidského úsilí. Naopak, vyžadují soustředěnou sílu vůle. Boží sliby nejsou tím, čím se na první pohled zdají. Boží slib neznamená, že se Bůh bude snažit sám. Bůh naopak snahu vyžaduje a oznamuje Avrahamovi a jeho potomkům, že se musí o sebe sami starat a On jim pak pomůže. Výsledkem bude samozřejmě to, co Bůh slíbil. Ale ne bez překonávání obtíží, které se někdy zdají skutečně nezdolné.

Je zajímavé, že obě témata – země Izrael a děti, tedy židovská budoucnost – jsou dodnes, po čtyřech tisících letech stále hlavní starostí židovských obcí všude na světě. Budoucnost a bezpečnost Izraele jako židovské domoviny a budoucnost židovského národa („Budeme mít židovské vnuky?“) nás trápí tak jako Avrahama. Existuje ještě nějaký jiný národ na světě, který má stejné starosti jako před čtyřmi tisíci lety? Historická identita vzbuzuje úctu i děs. Ani dnes, stejně jako tehdy, neznamená Boží slib, že bychom měli složit ruce do klína a čekat. Tato představa nemá ve světě Tóry místo. Naopak. Boží smlouva je výzvou. Naší výzvou. To je význam příběhů sidry Chaje Sara. Avraham pochopil, že Bůh na něj spoléhá.

Víra neznamená pasivitu, ale odvahu jednat, nenechat se otrávit. Boží slib nás inspiruje, posiluje. Budoucnost bude, ale záleží na nás.

volný překlad z knihy O svobodě a náboženství
(P3K)